

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT

ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Képviselőjelöltjeink,

Kézdí-Vásárhely, 1887. ápr. 14.

A választási mozgalmak országsszerte megindultak; a fővárosi lapok hasábszámra közlik a „viharos lelkesültség“, „egyhangulag“ stb. történet képviselő-jelöléseket. A pártok mindenfelé szervezkednek, végrehajtó bizottságokat neveznek ki, a kortesek lassanként előkerülnek a feledés homályából, megurambát yám“-oztatnak, s a nagyszabású honboldogító ígéretek ismét hirtelenre találtnak. A jelöltek sietnek a rég elfeledett rokoni és baráti viszonyt felújítani, s csupa alázatos bajlongás, csupa mosoly s meleg kézszorítás járja. Hjah, az öt éves mandatum megérdemli, hogy az ember egy kissé megerőltesse magát. Most még ugyan csak a kezdet elején vagyunk, de az előzmények után ítélve, erős küzdelmekre van kilátás.

Mig az ország némely részeiben élénken folynak a választási mozgalmak, nálunk, a mi vidékünkön, teljes csendesség uralkodik, mintha csak évek lennének a választásokig.

Ezen nyugalmas állapot azonban csak látszólagos. A pártok ha még nem jelöltek is hivatalosan, de azért a tapogatózások, szűkebb körű, nem hivatalos értekezletek különösen a vidéken egymást érik.

Megyénk északi részének négy választó kerületében, ugymint a Kézdí-Vásárhely és Bereczk városi, kézdí- és orbai-járási kerületekben, bővön vannak képviselő-kandidátusok.

Kézdí-Vásárhelyt 4 jelöltet emlegetnek a szabadelvű-párt részéről, de a párt maga hivatalosan nem jelölt senkit. A többi politikai párt ugy látszik, hogy a tulnyomó többséggel szemben nem fog jelöltet állítani s így csak a kormány-

párti jelöltek fognak egymással megküzdeni.

Bereczk városában az eddigi képviselő Lyka Döme fog mérsékelt ellenzéki programmal fellépni. A szabadelvű-párt itt is erélyesen szervezkedik; a jelöltek nézve még nem jött megállapodás létre, hanem a párt jelenleg többséggel bír.

A kézdí járásban eddig egy függetlenségi és egy mérsékelt ellenzéki jelöltrel beszélnek, henem itt báró Kemény Gábor volt miniszter is fel fog lépni szabadelvű programmal. — A nélkül, hogy a más kettő érdemeiből valamit levonnánk, kifejezést adunk azon reményünknek, hogy a felvilágosodott, józan gondolkodású székely nép bizonyára kellőképpen fogja mérlegelni azon előnyöket, mik br. Kemény Gábor megválasztásával járnak. A volt miniszter ur, mig a közmunka- s közlekedési tárczát vezette, mindig a székely ügyek igaz barátjának mutatta magát. Hogy magának személyesen tapasztalatokat szerezhesen, személyesen meglátogatta annak idejében megyénket s K.-Vásárhelyt is; jóakaratu érdeklődéssel tanulmányozta viszonyainkat, és sohasem lett hűtlen akkor tett ígéreteihez, mindig pártfogója, igaz barátja maradt a székelyeknek. A kézdí járás igazán szerencsésének tarthatja, hogy oly nagynevű és nagyérdemű jelöltet nyerhet, kinemcsak ismeri a székely nép bajait, de tud is majd segíteni rajta. A mint értesültünk, a járás intelligenciája örömmel vette a volt miniszter föllépését és érdekében nagy tevékenységet fog kifejteni.

Az orbai-járási kerületben szintén 4-en pályáznak az öt éves mandatumért, de ez idő szerint még sejtetni sem lehet, hogy melyik jelölt bír többséggel.

Ez lenne jelenleg a politikai helyzet képe megyénk északi felében, a leghitelesebb adatok szerint összeállítva; de hogy ez a választásokig igen nagy változást fog szenvedni, arról kételkedni sem lehet. Épen azért neveket nem említettünk, akkorra hagyván fenn a bővebb s részletesebb leírást, midőn a viszonyok oda fognak alakulni, hogy a jelölésekről mint bevezetett tényekről írhatunk.

Hogy minálunk a pártok még nem kezdték meg az akciót oly mértékben, mint más vidékeken, annak csak örvendeni tudunk. Ha a választások ideje június végére tüzetik is ki, ugy is van bővön idő a pártok szervezkedésére. A mult elég szomorú példát nyújt arra nézve, hogy a hosszas választási mozgalmak mily káros hatással vannak közéletünkre s mily demoralizáló hatással a népre.

A mi viszonyaink között csak a dolog-

kerülőnek van annyi szabad ideje, hogy heteket fordítson meddő szóharcra. Nálunk a ki élni akar, annak folyton munkálni kell.

Szerezzen mindenki magának politikai meggyőződést, s ha majd eljön a választás napja, lépjen ki-kí szabad akarral az urnához s gyakorolja legjobb meggyőződése szerint alkotmányos jogát; addig pedig barátság, testvériség honoljon közöttünk.

0.

Országos munkás-kongresszus. A „Magyar általános munkáspárt“ kongresszusra hirta meg hónapokkal ezelőtt az ország különböző munkás-egyesületeit, hogy eléjük terjesztessék azokat a kérdéseket, melyek programjának alapját teszik s eddig már vagy ötven bizottsági ülésnek és népgyűlésnek voltak töröl-hegyre megvitatott tárgyai. A kongresszus, melyre vagy négyszáz munkás gyűlt egybe, ápril 11-én délután kezdte meg s 12-én reggel folytatta tanácskozásait a régi polgári lövőház nagytermében.

Az előkészítő bizottság nevében Csillag Zsigmond dr. üdvözölte a kongresszust, mely őt választotta meg egyhangulag elnökül, adva melléje két alelnököt és négy jegyzőt, két magyart és két németet.

A napirend első tárgyát az általános választói jog behozatalának kérdése képezte, melyet maga az elnök adott elő s melyhez hozzá szözlottak többen, de az elnök által benyújtott határozati javaslatot mindannyian elfogadták.

A napirend második tárgyát a munkaadói felelősséggel járó gyári törvény megszüntetése s az ipari és gyári felügyelet módosítása képezte.

Magyarul Kürschner Jakab, németül pedig egy másik munkás terjesztette elő a határozati javaslatot, mely kívánja, hogy a gyári törvényhozás, mint a munkásosztály életfeltétele, a jog és emberiség követelményei szerint mielőbb foganatba vétessék.

2. Hogy a munkaadói felelősség szigorúan és részletesen nyerjen kifejezést a törvényben, a célból, hogy a kötelességeinek teljesítésében szerencsétlenül járt munkás és családjá segítség nélkül elhagyatva ne legyen, hanem a számára törvényesen biztosítandó nyugdíjban (segélyben) részesüljön.

3. Hogy a munkás egészsége, testi épsége és élete védelmére szükséges egészségügyi és biztonsági óvintézkedések a gyárakban, malmokban, bányákban, vasuti és egyéb vállalatokban sikerrel megtévesse és ellenőriztethessenek, ugy, mint általában a gyárak felügyelete egy iparhatósági közeg vezetésé alatt kizárólag a különböző szakmákhoz tartozó munkásokra bízandó, a kik ez iránti működésükben hatósági meghatalmazással és végrehajtói hatalommal ruházandók fel.

A harmadik és legviharosabb tárgyat a betegsegítő- és rokkant-pénztár kérdése képezte.

A kongresszus délután 2 órakor oszlott szét.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak tőrfogatáért 4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri közlés után 30 kr bélyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdeményeket árkedvezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér“-ben közlendő cikkekért soronként 10 kr fizetendő.

SZEMLE.

Belföld.

A szeszadó-reform. Ludvig miniszteri tanácsos Bécsből visszaérkezett, a nélkül, hogy a szeszadó-reform törvényjavaslatra vonatkozó tárgyalások befejezhetők lettek volna. Tekintettel Ausztria-Magyarország folyton tetemesen apadó szeszkitételére és a szesziparnak ugy Magyarországon, mint Ausztriában egyaránt válságos helyzetére, valamint a szeszadó bevételeinek ennek következtében beállott tetemes apadására, az osztrák kormány szintén sürögősen szükségesnek tartja, hogy a szeszadó tetemes fölemelése mielőbb keresztülvitessék. Hogy azonban a nagyipar és a mezőgazdasági ipar megadóztatása között a helyes arány megállapíthatassék és hogy az ép ugy az ipar, mint a mezőgazdaság érdekében fekvő kivitelt a jövőre is biztosítsák, számos kérdések és részletek megállapítása válik szükségessé, a mi hosszabb időt vesz igénybe.

***

Katonai büntető perrendtartás. Mint a «Katonai Lapok» értesül, a közös hadügyminiszterium már összeállította az új büntető törvénykönyv vázlatát, mely nem sokára részletes tárgyalás alá fog vetetni. A tervezet a modern jogszolgáltatás alapelveire van fektetve s így végre-valahára meg fog szűnni a hadbíróságok omnipotenciája s lomtárba kerül a régi codex, mely annyi katonai önkénynek írott paragrafusai volt.

***

A szállítási adó fölemeléséről szóló törvényjavaslat április hó 2-án nyert legfelsőbb szentesítést és április hó 9-én mint XIV. törvényezik kihirdettetett. E törvény értelmében a fölemelések életbelépésének napja rendeltileg lesz megállapítandó; akormány a személyszállításra vonatkozó fölemelést június hó 1-én, az áruszállítások után való fölemelést pedig július hó 1-ével szándékozik életbe léptetni.

***

A Romániával folytatott vámtárgyalásokban ismét szünet állott be; a román megbízottak a husvétii ünnepek alkalmából visszautaztak Bukarestbe és a tárgyalásokat valószínűleg egyelőre írásbeli uton fogják folytatni. Eredményre az újabb tárgyalások nem vezettek, de vajjon van-e egyáltalában kilátás a szerződés megújítására, oly kérdés, melyre eddig csak határozatlan kombinációkkal válaszolhatni. Kettős érdeklő bir tehát az a nyilatkozat, melyet a román kamara e hó 11-ki ülésében tett Pherekides miniszter a kereskedelmi szerződésekről szóló javaslat tárgyalása alkalmával. A kormány — mondá — minden erejével oda törekedett, hogy a kereskedelmi viszony Ausztria-Magyarországgal kielégítő szabályozást nyerjen, annál is inkább, mert ismerjük a szomszédos monarchiához való viszonyunk kiváló fontosságát. Jól tudják önök, hogy mennyire óhajtuk, hogy a monarchiával a tárgyalások mielőbb kielégítő eredményre vezessenek, de ismerik a kormány komoly törekvéseit arra nézve is, hogy erre vonatkozólag jogos érdekeink kellőképpen megóvassanak. Már az első tárgyalásoknál közölte a kormány nézeteit a parlamenttel, a menyiben kijelentette, hogy nem titkolja el a barátságos viszonyban álló kormány előtt azt, hogy Románia nem köthet kereskedelmi szerződést a nélkül, hogy marha- és gabonakereskedelmét lehetőleg ne biztosítsa. Jóllehet az első kísérletek nem vezettek a kellő eredményre, a kormány egy pillanatig sem szűnt meg oda törekedni, hogy kedvező eredményt érjen el. Habár a nehézségek nagyok, a megkezdett tárgyalások mégis arról tesznek tanúságot, hogy a kérdés megoldásában kielégítő haladás mutatkozik és ha ered-

mény most nem is végleges, biztosítom a házat, hogy a kormány az ország két nagy érdekét egész Románia óhaja értelmében nem fogja szem elől téveszteni s nem fog oly ideiglenes egyezményt megkötöni, mely e két nagy érdek tekintetében biztosítékot nem nyújt.

A miniszter nyilatkozatával ellentétben, a bukaresti «Unirea» nem nagy sikert jósol az osztrák-magyar-román kereskedelmi tárgyalásoknak, mert az állategészségügyi egyezmény tervezetét elfogadhatatlannak tartja. A román kormány azonban engedményeket is tett és a következő három pontban formulázta ultimatumát:

1. A Romániából a marhabevitel Ausztria-Magyarországba csak vasutakon eszközölhető és még egy néhány meghatározandó oly ponton, a hol nincsenek vasutak.

2. Az országnak egy oly területéről, a melyben esetleg marhavész kiütne, a román hatóságok nem állhatnak bizonyítványokat oly marhákra, a melyek 50 kilométernyi távolságon belül vannak a vész helyéről.

3. A határnál a marhák vesztégzár alá vonhatók és hogy ha ezek közt a ragály nem jelentkeznék, bebocsátásuk szabad legyen nemcsak a jelzett pontokon, hanem bárhol, a merre előnyösebbnek fog tetszeni a román kereskedőknek.

***

Albrecht főherceg ehó 25-én ünnepli meg katonai szolgálatának 60 éves jubileumát. Ez alkalmából Németországból és Oroszországból várnak katonai küldöttségeket.

Kulföld.

A «Daily Chronicle», mely egy ízben már megerősítette a gascinai merénylet híreit, nagyérdekű részleteket közöl annak lefolyásáról. A merénylet, egy katonatiszt, csak néhány lépésnyi távolságról lőtt a csárra. A golyó áthatolt a csár prémes kabátján és karján megsebesítette. A seb azonban igen jelentéktelen. Ekkor a katonatiszt másodszor is lőtt revolveréből, de nem talált. Menekülni akart. A lövések zajára elősiető örök utána löttek és eltalálták. A merénylet alig tett néhány lépést és összerogyott. Az örök azonnal oda futottak és elfogták. A nihilisták proklamációt bocsátottak ki, melyben kijelentették, hogy a két meghiusult merénylet nem csüggeszti el őket és még egy harmadik és negyedik kísérletet is fognak tenni. A proklamáció kijelenti, hogy a halálos ítélet három hónap alatt okvetlenül végrehajtatik a csáron.

***

Pétvárról írják: Oroszország minden erejével odaműködik, hogy Ausztria-Magyarországot és más államokat a politikai bűnösök kiadását illető szerződések kérésére rábírsa ezért viszont jelentékeny politikai engedményekre hajlandó.

***

Katkov egyik cikkében azt ajánlja, hogy azt a politikai pókot, Németországot, mely gazdasági téren egész Oroszországot behálózta, ugyanoly eszközökkel kell kiirtani, a minőkkel a németek élnek Posenben és Elzászban. Híre jár, a mi azonban még megerősítésre vár, hogy Katkov lapját át akarja adni de Cyon dr.-nak, ki Oroszországban régebben tanár volt és most a párisi Nouvelle Revue-nál dolgozik. Katkov állítólag más pályát választott magának.

***

Katkov hadjárata Giers ellen. A «Daily News»-nek jelentik Pétvárról: Katkov megújította támadásait Giers ellen, ki erre újra lemondott. Utódján Ignatievet, Suvalovát és Lobanovot emlegetik.

***

A bolgár válság. A «Vossische Ztg.» távirata szerint Battenberg herceg csak egyelőre utasította vissza a bolgár trónra való jelölését.

Közigazgatási és közművelődési irányelvek a minket képviselni akarók számára.

„Értsük meg egymást! Hallgassunk azokra, kik ismerik, hogy mi fáj városunknak s a sebeket gyógyítani akarják. E városnak ipara, közigazgatása — vasut, vízszabályozás stb. — és iskolai szempontjából sok kívánni valója, sokféle érdeke van; nekünk tehát oly képviselőre van szükségünk, ki nemcsak bajainkat ismeri, de tud és akar is azokon segíteni.“ E megszívlelni való „aranymondattal“ okkal köszöntött be lapunk új pártállásába.

„Teljesültek-e reményeink, miket a mult választásokhoz fűzünk? Volt-e, ki városunk s vidéke vitalis érdekeit erélyesen védelmezte volna?

Nem volt... Maradtunk az ígéretekkel.“

E keserű emlékek felkeltő sorokkal bucsuzott el lapunk a czéltalan multtól.

Beszéljünk tehát nyíltan, világosan, hogy megértsük egymást. Jelezzük előre és világosan azon eszméket és irányelveket, melyek nézetünk szerint összhangban fognak állani városunk és vidékének érdekével, és a melyekre tehát előre is felkérjük figyelmét azoknak, a kik képviselőink akarnak lenni az országgyűlésen.

Városunknak és vidékének közigazgatása és közművelődése mit kíván s mitől függ annak haladása?

„Közigazgatás“ alatt tudjuk, hogy a földmívelés, ipar és kereskedelem ügyeit értjük.

A „földmívelés“ pedig felöleli a mezőgazdasági növénytermelés, az állattenyésztés és a bányaművelés körébe vágó dolgokat.

Az „ipar“ ezen östermelési ágak terményeit teszi szükségleteink fedezésére, céljaink elérésére alkalmasokká.

S végül: a „kereskedelem“ forgalomba hozza, fogyasztási és alkalmazási helyére viszi úgy az östermelés, mint az iparizés termékeit.

Lássuk már most: mindezek közül melyeknek szempontjából és érdekéből van sok kívánni valója városunknak és vidékének? — mert hát: ritka szerencse vagy szerencsétlenség és véletlen lenne az, ha mindeinkre nézve egyforma kilátásaink lennének s mindenkiez egyformán fűződne nekik érdekeink. „Paradicsomi élet“ kellene ahhoz, a hol t. i. mindenből van valami jó felhalmozva; avagy az „elkárhozott lelkek üres birodalma“, a hol semmiből sincs, a mi jó.

Vegyük tehát rendre a fenti tényezőket.

A „mezőgazdasági növénytermelés“ érdeke azt kívánja, hogy a talaj- és klíma-viszonyoknak megfelelő növényeket legjobb minőségben és legnagyobb mennyiségben termelhessük a lehető legjutányosabb eljárás mellett.

Tehetjük-e ezt vidékünkön? Mi hiányzik e tekintetben? Termelhet-e pl. nálunk valaki azt és olyan sorrendben, mint a mit és a minőben a talaj- és klíma-viszonyok s a tulajdonát képező földek kiterjedése, egyébképen megengednek? Alkalmazhatja-e pl. valaki az u. n. „váltó-gazdaság“-ot nálunk, a hol még mindig az „ugar-rendszer“-rel együtt járó külterjes mezőgazdaság nyúgében kell, hogy nyögjünk és görnyedjünk? Vethetne-e pl. valaki dusan termő és talajjavító takarmány-növényeket földbirtokának azon részébe, a mely az ugar-határba esik, a nélkül, hogy azt a közös csorda le ne taposhasssa még csirájában? S lehet-e takarmány-növények termelése nélkül kitünőbb fajú s e miatt értékesebb háziállatokat nevelni, tartani? S lehet-e az annyira szükséges trágyát előteremteni mindezek nélkül?

Sokan e kérdést az u. n. „tagosítás“ me-rev keresztelvitale által vélik nagy könnyedén megoldani, míg mások ennek sok okokból makacsul ellene szegülnek, mert azt állítják, hogy tagosítás után csak az tarthat marhát, a kinek van az ahhoz szükséges takarmánytermelésre elegendő földje is. Tehát a birtoktalan és igen kis birtoku nép annak folytán teljesen kiszorulna a háziállatok tarthatásából.

Továbbá felhozzák még azt is, hogy a tagosítás után az elemi károk, mint a minők különösen a jégeső és áríz, némelyeknek mindenét ismételten tönkre tehetik, míg mások teljesen sértetlenül maradhatnak évről évre ezektől.

S végül vetik ellen azt is, hogy nálunk, a hol aránylag kicsinyek a határok és az egyesek földbirtoka és a hol több község határában is van majd minden birtokosnak több-kevesebb földje, nem fizetné ki magát a költséges tagosítás, mivel a tagosított kisbirtok magában véve sem bir nagy előnnyel; de meg rövid időn ugys feloszlanék az ismét részt örlés, részt adás-vétel útján; sőt ha több község határában fekszik a tagosítandó birtok, a fennálló törvények alapján össze sem hozhatók azok egy helyre.

E felhozott érvek némelyike sokat nyom a latban szerintünk is.

Igy például: nem tartjuk mindenütt egészen aljas önérdeknek és jogtalan érvnek

azt, hogy valaki azért ellenzi a tagosítást, mert azután nem tarthat annyi állatot, mint eddig. Ha ugyanis az illetők idáig jogosulva voltak önhihájukon kívül, sőt mondhatni dicseretet érdemlő szorgalom és szokás folytán bizonyos mennyiségű állatot tartani, a nélkül, hogy azért őket valaki valaha kérdőre is vonta volna: bizony furcsa és sérelmes követelés és eljárás lenne az, hogy az ilyenek másoknak előnyére s csupán csak a hangzatos és átalán véve tödvös eszméért minden kárpótlás nélkül lemondjanak ezen, szokás folytán többé-kevésbé joggá vált nagy előnyökről és életmódról.

Ez nem lenne igazság. És épen azért felette sok ellenszenvet is kelt nálunk mindenütt a különben tödvös tagosítás kérdésével szemben. Correctivumról kell tehát gondoskodni, a helyett, hogy csak felkiáltanánk: „Ámde az Istenért, hogy kívánhat valaki más karával boldogulni?“

Mondunk mi egyet. Kárpótolni kell az illetőket a legelőben vesztendő haszonélvezetekért. Azaz: a tagosítandó határok tulajdonjogának és haszonélvezetének megállapításakor számba kell venni azt is, hogy a nálunk átalánvéve idők óta szokásos s így jogosnak is mondható ugarrendszer mellett rendelkezésre állani szokott nyári legeltetést kik s minő arányban élvezték tényleg és jogosan idáig. S ezen haszonélvezet legyen megváltandó akár pénzben, akár földben az illetőkkel szemben bíróságis, ha t. i. a békés elintézés közmegegyezés útján nem sikerülne.

Azon állítás is nyom valamit szerintünk a latban, hogy miután nálunk a határok kicsinyek s miután az egyes birtokok is aránylag kicsinyek s több község határában is fekszenek rendesen, és rövid időn ugys újból feloszlanának a szokásban levő örlés és adás-vetés folytán a tagosított birtokok: je miatt nem érdemes tehát a tagosítást tényleg és szigorú következetességgel keresztülvitni. Ennek az lenne a correctivuma, hogy egyelőre maradjon mindenki jelenlegi fekvő birtokának tulajdonában. Csakis az ugarrendszer megszüntetése mondassék ki az e czélból hozandó törvényben.

Idők folytán aztán remélhető, hogy a legeltetési jog megváltása folytán pénzhez jutott kisebb birtokokok felhagynak az állattenyésztéssel s földbirtokkal. Ipar s kereskedelem után látnak, vagy pl. nagyobb földbirtokot vásárolnak ők is az élehetlenebb, de nagyobb birtokosoktól. Ugysintén a jobb módú és értelmesebb s igekezőbb közép- és nagybirtokosok is a belterjes kezelés folytán pénzhez fognak jutni s birtokaikat vétel és csere útján nagyobbítani fogják.

Ily módon önmagától is létre jöhet a tagosítás kellő mértéke, vagy: kedvezőbb közigazgatási és miveltégi viszonyok állanak elő arra nézve a jelenleginél.

Az ugarrendszerrel felhagyni tehát mindenké elötte, akár közmegegyezés, akár pedig megváltással egybekötött bírói eljárás útján! Ez legyen csak egyelőre jelszavunk e téren.

(Folyt. köv.)

N. Gy.

T a n ü g y.

A latin nyelv tanítása a reáliskolában.

A közoktatási miniszter elrendelte, hogy Magyarország 10 reáliskolájában jövőben a latin nyelv taníttassék. Tehát megtörtént az első lépés az egységes középiskola, a reálgymnasium felé. A szükség kifolyása volt e rendelet, igen sok szülő áhított rá, s a reáliskolák, mint új intézmény, meggyőzösdhetetése követelte. Ily fontos rendelet megérdemli, hogy egy kissé vele foglal kozzunk.

A reáliskolákban eddig csak a modern nyelvek, a német és francia, taníttatott, s megtörtént, hogy az ifjú, midőn a reáliskolában érettségi vizsgálatot tett, akkor egészen más pályára, az orvosi vagy jogi pályára ohajtott volna menni, de oda nem vették fel a latin nyelv ismerete nélkül. Ez a lényeges

körülmény a rendelet keletkezésére bizonyára nagy befolyással volt.

Másfelől a reáliskolák maig sem oly népesek, mint a milyeneknek lenni kellene, mert conservativ gondolkodásu nemzet még mindig csak a gymnasiumot helyezte előtérbe, úgy gondolkozván mindenki, hogy apám is ott tanult, én is onnan hoztam, a mi tudományal bírok, miért taníttatnám máshol gyermekemet?

A humanistikus irány tehát még mindig dominált. A kérdéses rendelet nem akarja a human irányt megszorítani s csak a reálirányu nevelésnek kíván jövőre nagyobb befolyást érvényesíteni annál, a mennyire az eddig igénybe vétetett. De a latin nyelv tanulása ezután sem lesz kötelező; sőt ezen tanfolyamra csak azokat veszik fel, a kik a szorgalmas tanulással arra magukat érdemessé teszik. A tanfolyam az ötödik osztályban kezdődik s 4 éven keresztül tart; az első évben heti 4, a következő években heti 3 órán taníttatik a latin nyelv. Önként értetik, hogy a ki a latin nyelvből elégtelen osztályzatot nyer, az befolyással nincs a megbukásra, azért mehet a felső osztályba; csak később ebből nem kap bizonyítványt s így nem mehet az egyetemen a jogi vagy orvosi pályára, hanem a mérnöki, erdőszi s ezekhez hasonló pályára iratkozhatik be.

Bizony nagyfontosságú ez a rendelet s meggyőződésem szerint meg fogja népesíteni a reáliskolákat, s e tanfolyammal közelebb hozatván népünk gondolkodásmódjához közoktatásunk e megbecsülhetetlen organuma, nagyobb tért foglaland az eddig mellőzött reálirányu nevelés.

De felsőbb oktatásu tudományos színvonal is emelkedni fog, ha az egyetemre a human irányu előkészíttség mellé a reálirányu előképzettség is bevitetik. Továbbá latinnyelvi tanfolyammal ellátott reáliskola igazán az élet iskolája lesz, mivel a modern nyelvek (német, francia) mellett az életben oly nagyon szükséges természettudományok (term.-tan, vegytan, term.-rajz), valamint a mennyiségtan is oly intensive taníttatik, mint a hogy a gymnasiumokban nem, s ezen tudományok akár jogi, akár az orvosi pályán bizonyára inkább emelik az abszolút képzettséget, mint ha ezek helyett a kihalt nyelvekkel (görög, latin) kinlódott volna az ifjú.

A latinnyelvi tanfolyammal ellátott reáliskolák ezek: a budapesti II. és V. ker., pozsonyi, szegedi, kassai, pécsi, nagyváradi, temesvári, aradi és soproni.

Mindenesetre feltűnő, hogy ezen 10 reáliskolából egy sem jutott Erdélyre, s míg a Tiszán túli kerületnek négy reáliskolája részesült a miniszter ur kedvezményében, addig a Királyhágón túli kerület ezidő szerint egészen mellőztetett. Ohajtjuk, hogy ha már Háromszék megye nem kapott reáliskolát, legalább a hozzánk közel eső székelyudvarhelyi főreáliskola minél előbb egészítettessék ki latinnyelvi tanfolyammal.

Cato.

Különfélék.

— Kinevezés. Bálint László bereczki r. k. alesperes-plébánost, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosát, Lónhart erdélyi püspök ur a kézdi-orbai esperesi kerület valóságos főesperesévé, Gidófalvi Gergely kézdiszentléleki plébánost pedig tiszteletbeli főesperessé nevezte ki.

— A népfelkelési tiszt tanfolyam a kézdívásárhelyi 24-ik honvéd-zászlóaljnál jövő hó 6-án veendi kezdetét. E megye területéről 10 tisztjelölt van behiva. Kézdi-Vásárhely város részéről csak négy jelentkező ívetetett fel a tisztképző tanfolyamba, ugymint: Kovács Dániel, lapunk kiadója és városi tanácsnok, Dobay János, lapunk szerkesztője és városi tanácsnok, ifj. Kupán József kereskedő és Kis Károly tanító.

— A „Székelyföld“ fegyverben. Lapunk szerkesztőségi és kiadó személyzete egy kis hadsereget adott a népfelkelésnek. Szerkesztő, kiadó, munkatársak, nyomdász, bettisztezők, részt mint tisztjelöltek s részt mint gemájnerek, mind, egyről egyig népfelkelők, s ha majd elérkezik az idő s megjön a parancsolat: mindnyájunknak el kell

menni. — Múltó dícsőségünkre szolgál, hogy lapunk oly épkezláb személyzettel bír. Ha majlan út az óra, kiszállunk a csatamezőre s tintába mártott toll helyett vérbe mártott karddal írjuk meg az eseményeket s dímbetűk helyett dímgolyókkal fejezzük ki gondolatainkat; a megyei legfőbb korrektor aztán majd revidálni fogja, a mit cselekedtünk s az a nagy újság, melyet történelemnek neveznek, kinek-kinek érdeme szerint Cicero, garmond, cursiv, petit stb. betűkkel hozza viselt dolgait.

— **Értesítés.** A kézdívásárhelyi önkéntes tűzoltó-egylet tagjai értesítettnek, hogy a rendes gyakorlati órák mindig hétfőn d. u. 4 órakor fognak megtartatni. Kéretnek az egylet tagjai, hogy a kürtjelzésre a szokott helyen pontosan megjelenni sziveskedjenek. Kézdi-Vásárhelyt, 1887. április 15. A parancsnokság.

— **Meghívó.** A csiksomlyói r. k. főgymnasium tanártövisülete Imets F. Jákó t. főesperes és főgymn. igazgató 25 éves tanárkodásának jubileumára az illető volt kollégái, tanítványai és más tisztelőinek részvételével mellett 1887. április 25-én d. e. 9 órakor ünnepélyt rendez, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívják a rendezők. — Az ünnepély sorrendje: 1. Hálaadó istentisztelet. 2. A rendező-bizottság díszülése, melyre a jubiláns egy küldöttség által ünnepélyesen meghívatik. 3. Üdvözlődal. Előadja a gymn. dalárda Dr. Medgyesi Béla főgymn. tanár vezetése mellett. 4. Visszapillantás Imets F. Jákó főgymn. igazgató 25 éves tanári pályájára, Glósz Miksa főgymn. tanár által. 5. "Szózat", Mester Károlytól; előadja a helybeli tanítóképezde ifjúsága P. Timá Dénes képezdei tanár vezetése mellett. 6. A tanári kar üdvözlője, Paál Gábor főgymn. tanár által. 7. A papság üdvözlője. Tolmácsolja Nagy Lajos kanonok ur ömga. 8. A jubiláns volt tanítványainak üdvözlője, Dr. Fejér Antal ügyvéd ur által. 9. A mostani tanítványai nevében üdvözlő Bartalis Ágoston VIII. oszt. tanuló. 10. Más testületek és intézetek üdvözlője. 11. "Nemzeti zászló", Huber Kától. Előadja a gymn. dalárda. 12. Díszvétel, melyre az előjegyzések Szász Károly főgymn. tanár urhoz beküldendők.

— **Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület** választmányai két napi szakadatlan tárgyalás után megállapodott az első segélyezésekben. Ez évben összesen 74 községben fog papi, tanítói és óvói állás részben rendszeresíteni, részben pedig újjászervezni. Az egyesület ezenkívül előjegyzett 17 óvodát, 5 községi és az állam segélyével megalkotandó 12 állami iskolát. A segélyezések kiosztásánál évek sorára terjedőleg a magyar egyházak és az egyesület fiókjainak beadványai alapján rendszeres sorrend állapított meg, különös figyelemmel arra, hogy egyetlen felőlét pozíció se adassék fel később, miért is az összes tőke a jelzett alkotásokra lekötöttet, 32 évre biztosítván az állomások fentartását. Újabb alkotás csak újabb bevétel esetén fog létrehozni. 300 ezer forintot előirányoztak 74 községre, 10,000 frt befektetés, 9000 forint személyi járandóság már most folyósított. A katolikus és református egyház csaknem egyenlő arányban részesül segélyben. A szász egyházból kivált magyar lutheránusoknak 10 ezer frt, a kolozsvári neolog zsidóknak 5000 forint kölcsön nyújtott. A dévai, brassói, nagyenyedi magyar pénzintézeteknek 10—30,000 frt kölcsön által való gyámlóztatását határozták el. A népkönyvtárak, tápintézetek, iparkérdések pár ezer forinttal szerepelnek. A székhelykitalapító bizottság Bánffy Béla gr. elnöke alatt megalakulván, az akadémiától a Kralovánszky-alap átengedését, a csángó-egylettől pedig támogatást kér. A templomok építése az egyes felekezeteknek hagyatott fenn. A gyűlés nagy lelkesedéssel egyhangulag határozott. Kimondatott, hogy felhívást intéznek a nemzethez perselygyűjtésért, mert még 145 község várja a sürgős segélyt.

— **Népmozgalmi adatok Magyarországból.** A szt. István korona országainak 1885-ik évi népmozgalmairól a következő hivatalos adatokat közölhetjük: (a zárjelben az 1880—81-

ki népszámlálás adatai állanak) Magyarország lakossága (13,728,622) 14,522,149, a szaporodás 1.26%; Fiume város és területe (20,981) 21,736, a szaporodás 1.22%; Horvát-Szlavonországból (1,892,499) 2 millió 025,996, a szaporodás 1.67%; tehát a szt. István koronája országainak összes lakossága (15,642,102) 16,570,146-ra emelkedett, a szaporodás 1.31%. — 1885-ben házasság kötött összesen 165,169, míg 1884-ben 167 ezer 404. A legtöbb házasság kötése november havára esik: 38,866, azután január 27,617 és február 27,631; a legkevesebb márciusban 3,355 és decemberben 3,713. Ugyanegy vallásnak között 152,732 házasság, egyes vallásnak között csak 12,437 egybekelés történt. Elválás útján 973 házasság bomlott fel. 1885-ben született fiú 384,758, leány 365,442, összesen 550,200; a halálozások száma összesen 535,740 volt, a népesség szaporodása tehát 214,460 lélek. Élve született törvényes ágyból fiú 347,252, leány 330,715, összesen 677,967; élve született nem törvényes ágyból fiú 30,154, leány 28,986, összesen 59,143. A legtöbb gyermek januárban és márciusban született, a legkevesebb december és július havában. 1885-ben a 750,200-ra menő újszülöttek közt iker volt 18,698 (9392 fiú, 9306 leány), hármas volt 111 eset. Többes szülés csak három volt. Az összes 535,740 elhalt közül fiú 274,970, nőnemű 260,770. Az előző 1884. évben a halálozás 515,254-re rugott.

— **Zsurnaliszta-iskola.** David Anderson, angol író, Dickens tanítványa s mintegy harmincz év óta a legjobb londoni lapok munkatársa, arra a gondolatra jött, hogy iskolát nyit készülő zsurnaliszták számára. Kiadott programjában ezt írja: Hosszu tapasztalat győzt meg a felől, hogy a szakszerű kiképzés elengedhetetlen feltétele a zsurnalisztáknak is. Minden fiatal ember, ki az egyetemen, vagy a kollégiumban kitűnt, azt hiszi magáról, hogy kész zsurnaliszta. Bejut valamelyik szerkesztőségbe, megcsinál egy-két kéziratot s csodálkozik, hogy másnap nem az első lapon jelenik meg; buzgólkodik, minden irányban kísérletet tesz, változtatja a stílt, a hangot, hónapokon át gyötöri magát s jobbra hasztalan. Az egy mellett, ki utat tör, elbukik száz, megfenekelek még azok is, kiknek egyébként van alapos ismeretük, biztos itéletük, sőt a képzetnek sincsenek hiányával. S mi az oka, hogy nem arathatnak sikert? Gyakran semmi; e semmi azonban rendkívül fontos: nem tudják a szakfoglalkozás ABC-jét. Nos hát azt az ABC-t akarom én megmagyarázni. Reggelként kinyitom a hivatalt, felbontom leveleimet, átolvasom a hírlapokat s kiosztom a munkát tanítványaimnak, mintha egy szerkesztőségben munkatársaim volnának. Természetesen megvárom, hogy a jelentkezőknek kielégítő képzettségük legyen. Egyiknek azt mondom: A Hyde Parkon délelőtt tizenegy órakor szemle van, menjen oda s délután három órára hozzon nekem felőle száz soros jelentést; egy másiknak: Itt van egy két hasáboz cikk, csináljon belőle kivonatot. A harmadiknak elküldöm a műcsarnokba; a negyediket a színházba s bevárom tudósításait. Csakhamar kiismerem tanítványaim képzettségét s rajta leszek, hogy mindegyiket a maga útján elősegítek. Ha politikai író kell kiképeznem, előbb meglátom, tudja-e az illető a jogot, a nemzetgazdaságot, a történetet, a földrajzot, nem is szólva az általános ismeretekről, aztán gyakoroltatni fogom a napi kérdések felől írásban, kijelölvén számára a szükséges forrásokat és eszközöket; arra tanítom, hogy áttekintést nyerjen a kérdések felett s óvakodjék a metsző irálytól, meg a személyeskedéstől. Anderson nem adja olesón tudományát, a tandíj egy évre ezer forint, de kilátást nyújt arra, hogy a kiképzettek 80—300 frt heti jövedelemre tehetnek szert — persze az angol sajtonál.

— **Vakmerő szélhámos.** Granet francia miniszter Algirba utazása előtt pár órával egy szolgáját a grenelle-saint-germain utcza postapénztárhoz küldötte, hogy vegyen át három ezer frank készpénzt. A pénztárnoknak abban a pillanatban nem volt meg a kívánt pénzkészlete, azt mondta a szolgának, hogy kérje meg a minisztert, hogo várjon

nehány perczig, mikor maga átviszi hozzá a kívánt összeget. Valaki meghallotta e rövid farbeszédet, ugyanis a szolga távozása után egy jól öltözött ur e szóval lépett a pénztárnok szobájába: Siessen, mert a miniszter várja. A hivatalnok azt híven, hogy a miniszter újabb küldöttjével van dolga, azt felelte: Csak ezer frank aranyom van. De mivel a miniszter vár, vigye el azt neki, s mondja meg, hogy a többi rögtön viszem. Az ismeretlen átvette a pénzt és eltűnt. Mikor pedig a pénztárnok a két ezer frankot beszerezte s a miniszternél megjelent, ettől azt hallja, hogy az ezer frankot nem kapta.

— **Borzasztó szerencsétlenség** történt pár nap előtt az ayeni marhavásáron a francia Corriere kerületben. Mikor a néptömeg leg-sűrűbben hullámozott, a bikák, ökrök és tehenek valamitől hirtelen megvadulva eszevesztett rohanásnak eredtek, eltiporva mindent, ami útjába akadt. Nehány pillanatig leirhatatlan zürzavar uralkodott. Mindenki menekült a megvadult állatok elől, melyek erre még dühösebbek lettek. Két halott és ötven sebesült maradt a helyszínen. Az eset az egész országban kinos benyomást keltett.

— **Új könyvek.** A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten, újabban megjelentek: Közhazsnu családí könyvtár 29. füzet: A beteg-könyha. Gyakorlati útmutató ételek és italok legbiztonságosabb készítésére betegnek és lábadozóknak számára. Dr. M. Wiel és más orvosi tekintélyek életrendtani szabályai szerint. Szerkesztette K. Beniczky Irma. Füzve 40 kr. Olcsó könyvtár. Szerkeszti Gyulai Pál. 214. füzet: Planché Gusztáv. Művészeti csarnoka. (Rafael, Michel Angelo, Leonardo da Vinci) Franciaából fordította Szász Károly. Füzve 30 kr. 215. füzet: Tibullus elégiái. Fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Csengeri János. Füzve 40 kr. 216. füzet: Petrarca összes szerelmi szonettjei. Fordította és magyarázatokkal ellátta Radó Antal. Füzve 80 kr. 217. füzet: Szász Károly. Schiller. Élet- és jellemrajz. Füzve 30 kr. 218. füzet: Strom Tivadar. A kastélyban. Beszély. Németből fordította Balla Mihály. Füzve 20 kr. 219. füzet: Corneille Péter. Cina vagy Augustus kegyelme. Tragédia öt felvonásban. Franciaából fordította Pajor István. Füzve 20 kr. 220. füzet: Czuczor költeményei. Füzve 40 kr. 221. füzet: Racine. Athalia. Tragédia öt felvonásban. Franciaából fordította Csiky Gergely. Füzve 20 kr. 222. füzet: II. Fülöp. Prescott nyomán Szász Károly. Füzve 30 kr. 223. füzet: Schiller kisebb prózai irataiból. Aesthetikai értekezések. Németből fordította Zolnar Béla. Füzve 30 kr. 224. füzet: William Brough. Flipper és Nobbler. Vigjáték egy felvonásban. Angolból fordította Csiky Gergely. Füzve 20 kr.

Közigazdaság.

Valami a tagosításról.

(Folytatás.)

Ha a további intézkedésre nem lenne elég a közbirtokosság közt a pusztá értekezés, akkor a megye székhelyéhez beadandó folyamodás által a tanácskozássra engedély, egyszersmind biztos kéréndő, kinek jelenlétében fognak történni a tanácskozások.

Ezen tanácskozások alkalmával megállapítandó mindenkinek birtokmennyisége. De a birtok mennyiségét tudni még nem elég, mert föld és föld közt különbség van. Ezért az egész határt földenkint meg kell becsülni, hogy a föld minőségét és mennyiségét egyeztetni, kiegyenlíteni lehessen. Ezt nevezik osztályozásnak.

Az osztályozás a bíró és ahhoz órtó részrehajlatlan emberek által történik s annál fogva abban tökéletesen lehet bizni.

Mintán minden föld hajt valami hasznat, egyik többet, másik kevesebbet, ezért a jobból a kisebb darab annyit ér, mint a gyengébből a nagyobb. Gyakorlott gazda, ki a határt ismeri, meg tudja ítélni, hogy ebből a földből 800 □ öl annyit ér, mint a másikkól 1000, a harmadikkól 1200 és így tovább. E szerint osztályozzák a földet is; az 1-ső osz-

tályu földből számitanak egy holdat 800 □ ölével s így tovább.

Osztályt annyit kell csinálni, ahányféle minőségű föld van a határon; de mindennek határa van s így igen sok osztályt csinálni sem jó; a gyakorlat 10—20 között van.

Erről a becsürlő hivatalos és hiteles jegyzőkönyvet kell venni. Ebből és a határfelmérési jegyzőkönyvből készül az egyes birtokosok osztály alá menő birtokainak kimutatása.

Ha a falu határán közhely van és a birtokosok maguk közt azt is felosztva, tagosított birtokaikhoz csatolni akarják, úgy az a mennyiség, mi abból az egyes birtokosra esik, ezen kimutatásba beiratik. A kimutatás ilyformán készül:

Péter Pálnak

1. Első osztályu földje van 2 hold 1600 □ ölével. Becsü szerint feltudatik a 800 □ ölével . . . 4 hold.
2. Második osztályu földje van 2½ hold 1600 □ ölével. Becsü szerint feltudatik a 1600 □ ölével . . . . . 4 hold.

Összesen 8 hold.

Ehhez járul közhelybeli részese-
sedése, még pedig:

1. Második osztályu helyen 2 hold 1600 □ ölével. Becsü szerint számittatik a 1000 □ ölével . 3.200 hold

Összesen 11.200 hold

Mint látható, a mennyiség a minőséggel egyszerre van kiegyenlítve, a mi így marad a tag kihasításakor is, mert a különböző osztályu földekből a szerint méretük ki 800—1000 □ ölével, a mint azt az osztályozási könyvben megállapították.

E szerint kinek most milyen földje van, tagosításakor is hasonló minőségű helyen kapja ki. Kinek most gyenge földje van, kap a gyengébből ugyanannyit, de ha részét jobb helyről kapja ki, kevesebbet kap ugyan, de az ér annyit, mint a gyengébből a több.

Ritkán lehet tagot úgy hasítani ki, hogy abba rét is essék, alakja és fekvésénél fogva kényelmes legyen. Összehasonlítva a földet a rétekkel, szintén értékarányban tétetik az osztályozás.

Ha valaki a legjobb rét helyett első osztályu földet kap, kétszer annyit kapjon; ha másod osztályut, háromszor annyit s így tovább.

Már most az a kérdés, hogy tagunkat akkor is egy darabban vegyük-e ki, ha abba rét nem esik, vagy pedig egy darabban szántót, egy darabban rétet? Ez a kérdés a nagybirtokosra nézve nem oly bajos, mert nagy tagot könnyen lehet úgy hasítani ki, hogy abba rét is essék, de nagy megfontolást kíván a kisbirtokosokra nézve.

A rét minden bizonynyal megbecsülhetlen takarmányforrása a gazdának, de nincs miért kétségbe essék, kinek a jutott tagjában rét nincs, mert vetett takarmánnyal jobban lehet pótolni a rét hiányát. Egy luczernáson vagy lóherésen több takarmány terem, mint a réten.

Az egész tagosításban legbajosabb a tagok elhelyezése, azaz: annak meghatározása, hogy ki hol kapja ki tagját. De ezzel is úgy van, mint mindennel a világon; illő, hogy egymás irányában igazságosok és méltányosok legyünk; ha azonban egyezséggel semmire sem megyünk, bíró elé megy a dolog, ki igazságosan és végérvényesen hoz ítéletet.

A tagok kihasításakor nem kell megfellekezni a fő- és határutakról sem; ezeket egyenesebbek- vagy szélesebbekké kell szabályozni s az egyezkedésnél a tagonkinti birtokhoz akként kijelölni, hogy minden birtokos szabadon és könnyen juthasson birtokához, sőt az általános közlekedés is lehetőleg könnyítettessék.

Az utak az osztály alól kihagyandók. Az árkok, tavak, mocsarak bizonyos arányban egyes birtokrészekhez csatolandók, mert a tagosítás után nem lehet a tagok közt közös térség, melyet jogsértés és zavar nélkül úgy sem használhatna mindenki, habár arra magát jogosítva érezné is.

(Folytatása következik.)

Elekes Tivadar.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	101.90
Magy. papírbárdék 5%	88.30
Magyar vasúti kölcsön	150.—
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	98.75
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	127.—
M. keleti vasúti államköt. III.	116.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	104.—
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	104.—
Temes-bánati földteherm. kötvény	104.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	104.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	104.—
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	—
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	99.—
Magyar nyerevény-sorsjegy kölcsön	—
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	124.50
Osztrák járdék papírban	80.90
Osztrák járdék ezüstben	81.90
Osztrák járdék aranyban	113.—
1860. államsorsjegyek	133.75
Osztrák-magyar bankrészvény	875.—
Magyar hitelbank-részvény	288.25
Osztrák hitelintézet-részvény	283.80
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.95
20 frankos arany	10.03
Német birodalmi márka	62.30
London (2 havi váltókért)	127.—
20 márka arany	12.45

Piaczi árak

Kézdi-Vásárhelyt, április 15-én.

Buza (tisza)	hektóliterenkint 5 frt 80 kr
" (elegy)	4 frt 85 kr.
Rozs (tisza)	3 frt 70 kr.
" (elegy)	— frt — kr.
Arpa (tisza)	3 frt 20 kr.
" (elegy)	— frt — kr.
Zab	1 frt 95 kr.
Törökbuza	4 frt 40 kr.
Kása (köles)	8 frt — kr.
" (árpa)	24 frt — kr.
Borsó	6 frt — kr.
Lencse	10 frt — kr.
Fuszulyka	5 frt — kr.
Pityóka (legszebb)	1 frt 30 kr.
Marhabús	kilogr.-kint — frt 32 kr.
Disznóhús	— frt 36 kr.
Juh-hús	— frt — kr.
Szalonna	— frt 60 kr.
Faggyu (nyers)	— frt 20 kr.

Felelős szerkesztő:
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Ifj. Kovács Dániel.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy gyó.-sz. miklósi Gotting János végrehajtónak gyó.-szent-miklósi Madaras Lenárd végrehajtást szenvedő elleni 313 frt 33 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén lévő a gy.-sz. miklósi 704. tjkvben 1—4. rdsz. a., 732. tjkvben 1—20. rdsz. és 1521. tjkvben 1—11. rdsz. a. foglalt ingatlanokra az árverést 617 frt 38 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi május hó 25-ik napján délelőtti 9 órakor a telekkönyvi hivatalnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42.§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. Egyéb feltételek ezen bíróság kiadó-hivatalában és Gy.-Szt.-Miklós község-házánál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Gyergyó-Szent-Miklóson, 1887. évi márcziushó 16-ik napján.

A gyószentmiklósi kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóságtól.

Szász Ignác,
kir. aljbíró.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy gy.-sz. miklósi Bogdán Jánosné és társai önkényes árverési kérelme folytán a csikszeredai kir. törvényszék területén lévő Gy.-Szt.-Miklós községében fekvő a gy.-sz. miklósi 3172. számú tjkvben 1 r. szám 813., 814., 815., 816., 817., 818. hr. sz. alatt felvett ingatlanra a végrehajtási árverés joghatályaival bíró önkényes árverést 2000 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi május hó 23-ik napján délelőtti 9 órakor a telekkönyvi hivatalnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog, de annak 75% alul nem.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 200 frt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §. kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Egyéb feltételek ezen bíróság kiadó-hivatalában és Gy.-Szt.-Miklós község-előjáróságánál a hivatalos órák alatt betekintheők meg.

A kir. j. bíróság, mint telekkönyvi hatóság Gy.-Szt.-Miklóson, 1887. márczius hó 9-én.

Szász Ignác,
kir. aljbíró.

Sz. 2139—1886. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy csikszépvízi Száva Kristóf és testvérei végrehajtónak csikszépvízi ifj. Miklós Albert végrehajtást szenvedő elleni 79 frt 41 kr. tőkekövetelés és járuléka, valamint a csatlakozott csikszépvízi három tvs Székely birt. pénztárának 132 frt s járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén lévő Csik-Szépvíz község határán fekvő és a csikszépvízi 274. sz. tlkjbéni ingatlanokra egészen u. m. 566., 569., 570., 571. hr. sz. épületes belső 187 frt, 989 hr. sz. szántó 10 frt, 1593. hr. sz. szántó 6 frt, 2013. hr. sz. szántó 3 frt, 5704. hr. sz. szántó 2 frt, 5711. hr. sz. szántó 7 frt, 5723. hr. sz. szántó 10 frt, 6241. hr. sz. szántó 5 frt, 7644. hr. sz. szántó 23 frt, a csikszépvízi 1054. tlkj. felerész 2188., 2189. hr. sz. kaszáló 32 frt, 2317., 2318., 2349., 2350. hr. sz. kaszáló 41 frt, a csikszépvízi 1060. tlkj. 3/36. rész 5643. hr. sz. fűrés 84 kr ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi május hó 12-ik napján délelőtti 10 órakor leendő megkezdéssel Cs.-Szépvízen a község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-jén 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a

értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről k állított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak Csik-Szeredában 1886. évi december 20-án tartott üléséből.

Vajna Tamás,
elnök.

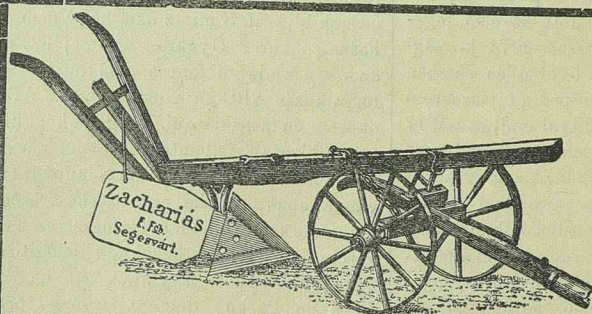
A piac nyugati során levő **Hankó** féle lakház a hozzá tartozó két istálló, szin és egyéb járandóságokkal együtt folyó év és hó 24-től kezdve több évre kiadó. 3—3.

A köszvény és osz ellen ajánlott számos háziszerek között még is csak a valódi Horgony-Pain-Expeller a leghatásosabb és legjobb. Ez nem titkos-szer, hanem egy teljesen megbízható, orvosilag kipróbált készítmény, mely minden betegnek teljes meggyógyással ajánlható. Hogy a Pain-Expeller teljes bizalmat érdemel, legjobban kitűnik abból, hogy sok beteg, a ki nagy garra feldicsört más gyógyszerket próbált meg, megint csak a rég jónak bizonyult Pain-Expellerhez tért vissza. Ezen az összehasonlítás által győződtek meg arról, hogy úgy a **osz és hátfájás, tag-szakgatások stb.**, mint a **fő-, fog- és hátfájás, oldanyallások stb.** a Pain-Expellerrel eszközölt bedörzsölések által leggyorsabban szüntethetők meg. A 40 kros, 70 kros és 1.20 olcsó ár a szegényeknek is hozzáférhetővé teszi, míg másrészt a számos siker a felől keszkesedik, hogy a pénz nincs kidobva. A káros utánzatoktól azonban óvakodni kell, s csak a „horgony”-jellet ellátott Pain-Expellert fogadjuk el mint valódit. Központi-raktár: Gyógyszertár az arany oroslánhoz Prágában, Niklas-platz 7. Kapható a legtöbb gyógyszer-tárban. *) Kaphatók: Kézdi-Vásárhelyt Szabó Albert-nél, Kovásznán Gross C. gyógyszer-tárban. Főraktár: Török József-nél Budapesten.

TAVASZI és NYÁRI UJDONSÁG.
MENYASSZONYI, SÉTA- és HÁZIRUHÁK (toillettek)
a legújabb divat szerint készülnek
KOVÁSZNAI és KERESZTESY
női divat- és készöltöny-termében
BRASSÓ (tótér).

Ugyanott ujonan megérkeztek dus választékban a legdivatosabb bel- és külföldi gyapju ruhakelmék szép mintákban, creppek, cachmirok, lyoni selymek, merveileuxok, faillek, bársonyok fekete és minden színben, női és férfi confections posztók, mosó satin és toilek, zephirek, oxfordok, Benedict Schroll-féle schiffon, schirting, inlet és sávolyok (gradel), továbbá amerikai vásznak minden szélességben. Szalmakalapok, virágok, tollak, csipkék, szalagok, selyem- és irhakesztyűk, nap- és esőernyők, csipke-, jutte- és tunis-függönyök, terítők, futó- és sopha-szőnyegek igen előnyös áron kaphatók.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve.

jól berendezett
vas-
kereskedése.

VÁLTÓ-EKE, szilárd, kiváló anyagból, legújabb és legjobb szerkezetű, könnyen szántó, előnyös

árakban!! — Legújabb szerkezetű

GAZDASÁGI GÉPEK

és eszközök raktára

egy legjobb

hírv gyár-

ból.

Olesó,
pontos
szállítás.

ZACHARIÁS E. FR.
Segesvárt.

1887.
tavaszi
évad.

Rudvas,

abroncsvas, szekér-

és kocsi-tengely. Lánczok,

szántó-vasak, mindenféle ekevasak

és váltóeke-részek — külön fa nélküli —

minden hozzá való csavarokkal. Kapák és ásók, kö-

zönséges, továbbá aczélemezéből sajtolt styriai patent lapá-

tok. **Építési vasalások:** ajtó- és ablakhoz való vasalás, szoba-

ajtózárak stb. Takarékos fűző-tűzhelyek s ezeknek alkatrészei és készletei.

Konyha-edény: öntött, zománczott érczedény; továbbá kívül kéken

zománczott érczedény, zománczott vaslemez edény, kívül kék, többféle czi-

nezett gazdasági edények és bádóg-árak; husvágó-gép, kávéőrölő, kés-árak.

Szerszámok: asztalos-, lakatos- és kovácsmestereknek valóak. Kaszák, sty-

riai, finom, I^a, mint jó választéku áruimat, különös olesó, előnyös

árak mellett ajánlom.